

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.406/15/2023.

A tanács tagjai: Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
(Budapest, Akadémia u. 3.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szolnoki István, kamarai jogtanácsos

A beszerző: Öskü Község Önkormányzata
(Öskü, Szabadság tér 1.)

A beszerző képviselője: Dr. Dagonya András, ügyvéd

Az I. rendű kérelmezett: Hulka István e.v.
(Öskü, Hegyalja u. 6.)

A II. rendű kérelmezett: Sió- Generál Tetőszigetelő és Építőipari Kft.
(Ságvár, Ádándi u.2. C. ép.)

A szerződések tárgyai, értékei: Tasner Antal Általános Iskola villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése - Kbt. mellőzése 4.519.809.-Ft.
Tasner Antal Általános Iskola lapostető vízszigetelési munkái - Kbt. mellőzése 6.884.648.-Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – o t.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 110. §-ára és a Kbt. 19. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy

- 1.) a beszerző és az I. rendű kérelmezett között a „Tasner Antal Általános iskola villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése” tekintetében 2019. augusztus 15-én megkötött, 4.519.809.-Ft. értékű
- 2.) a beszerző és a II. rendű kérelmezett között a „Tasner Antal Általános Iskola lapostető vízszigetelési munkái” tekintetében 2018. január 12-én megkötött, 6.884.648.-Ft. értékű vállalkozási szerződések semmissek.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy a fenti szerződések esetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az érvénytelenség Kbt. szerinti jogkövetkezményei körében a beszerzővel szemben további 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1.A Kezdeményező jogelődje támogatóként a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül TOP-3.2.1-15 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” tárgyú felhívást tett közzé, melyre Kedvezményezett, Öskü Község Önkormányzata, TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00010 azonosító számon regisztrált támogatási kérelmet nyújtott be 2016. június 29-én, amelyet a Támogató 2017. május 4-én kelt támogatói döntése szerint támogatásban részesített.

2. A Támogatási Szerződésben foglaltak szerint a szerződés tárgya az „Az ösküi Tasner Antal Általános Iskola, valamint az önkormányzat hivatali épületének komplex energetikai felújítása” című és TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00010 azonosító számú projekt megvalósítása.

3. A beszerző a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 115. § (1) szerinti, a nyílt eljárás szabályai alapján lefolytatandó közbeszerzési eljárást indított 2017. június 14. napján „A TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Az ösküi Tasner Antal Általános Iskola, valamint az önkormányzat hivatali épületének komplex energetikai felújítása” című projekt keretében az „ösküi Tasner Antal Általános Iskola komplex energetikai felújítása” tárgyában.

4. A beszerző a felhívás mellé műszaki leírást is csatolt az alábbi releváns pontokkal.

„Öskü Község Önkormányzat épületének műszaki leírása

Az épület besorolása nehéz szerkezetű épület, falai előre gyártott panel, lapostetős, mely nagy hőátbocsátási tényezővel rendelkezik, világítótestei elavultak, nagy energiafelhasználással működő neoncsövek, fűtésrendszere egy központiilag vezérelt, nem szekcionált rendszerű, mely régi gázkazánról működik. A felsoroltak alapján az összesített energetikai jellemzői nem megfelelőek, a fajlagos hőveszteség nem megfelelő. Elsődleges cél a energiahatékonyság növelése, környezettudatosság, mely a napelem használatát teszi szükségessé, egy hosszú távú megtérülési folyamatban, függőségét csökkenti az áramigény terén. Az elkészített energetikai tanúsítvány alapján az épület energetikai besorolása „ÁTLAGOST MEGKÖZELÍTŐ” kategóriába esik, így az abban foglaltaknak megfelelően az alábbiak elvégzése szükséges a jelenkori előírásnak megfelelő energetikai szint, energiahatékonyság eléréséhez. Amennyiben a felsorolt munkafolyamatok elvégzése megtörténik, az épület energetikai besorolása előreláthatólag „BB” kategóriába esik.

A szükséges munkafolyamatok elvégzésére az energetikai tanúsítványban foglalt alátámasztó adatok, számítások a mértékadók.

A megfelelő energiahatékonyság eléréséhez az alábbi munkafolyamatok kivitelezése szükséges:

- homlokzat és lábazat utólagos hőszigetelése
- lapostető utólagos hőszigetelése - összes meglévő nyílászárók cseréje. Uablak=1,15 W/m²K, Uajtó= 1,45 W/m²K legyen.
- lámpatestek cseréje
- termoszelepek beépítése a meglévő fűtőtestekre
- kazáncsere, egy kondenzációs elven működő kazánra
- saját áramfelhasználását biztosító napelemek
- akadálymentesítés és mozgáskorlátozott mellékhelység kialakítása

ÜTEMTERV

I. ütem - szükséges anyagok, készülékek, elektromos berendezések beszerzése a tervdokumentáció alapján

II. ütem - kazáncsere - termoszelepek felszerelése a meglévő fűtőtestekre

III. ütem - világítótestek cseréje

IV. ütem - épület állványozása - külső homlokzatot csúfító, egészséget károsító azbesztpor eltávolítása

V. ütem - nyílászárók cseréje

VI. ütem - lapostető többlet hőszigetelése - az épület külső homlokzatának vakolása, színezése - ablakpárkányok elhelyezése

VII. ütem - az épület homlokzati és lábazati hőszigetelése - az épület külső homlokzatának vakolása, színezése - ablakpárkányok elhelyezése

VIII. ütem - napelemek felhelyezése a megerősített tetőszerkezetre a megfelelő tájolásban

IX. ütem - az épület akadálymentesítése - mozgáskorlátozott mellékhelység kialakítása épületen belül jelenlegi szabványnak megfelelően

X. ütem Az épület műszaki átadása próbaüzemet követően a megfelelő szakemberek részvételével.”

5. A beszerző a közbeszerzési eljárás eredményeképpen szerződést kötött az INSTANT Bt. - vel 2017. július 17-én, 82.225.452.-Ft. vállalkozói díj kikötése mellett.

6. A beszerző a közbeszerzési szerződés megkötését követően a projekt megvalósításával összefüggésben további két vállalkozási szerződést is kötött közbeszerzési eljárás mellőzésével, az alábbiak szerint.

7. A beszerző 2018. január 12-én vállalkozási szerződést kötött a II. rendű kérelmezettel „lapostető vízszigetelési munkái” tárgyában. A vállalkozási szerződés értéke 6.884.648.- Ft volt.

8. A vállalkozási szerződés az alábbi releváns adatokat tartalmazta:

1. A Megrendelő vállalkozásba adja: 8189 Öskü Mecset utca 3.

A Vállalkozó vállalkozásba veszi az alábbi munkát: lapostető vízszigetelési munkái.

2. Az elvégzendő munka tartalmáról a helyszíni bejárást követően, a Vállalkozó és Megrendelő a helyszínen állapotodnak meg.

3/a. Vállalkozási ár a mellékelt, összesített árajánlat alapján:

6.884.648,8189 Ft + ÁFA 8 743 504,00 Ft azaz bruttó Nyolcmillió-hétszáznegyvenháromezer-ötszáznegy Forint

5/a Befejezési, átadási határidő: 2018.03.30.

Vállalkozó jogosult előteljesítésre.

A határidőre történő befejezés alóli kivételt a vismajor képezi mely a következőkből áll:

- tartós esőzés - viharos erejű szél

- intenzív napsütés

5/1). A munka kivitelezése, normális időjárási viszonyok mellett kb. 30 munkanapot vesz igénybe, de a téli időjárás miatt ez módosulhat.

7. Egyéb kikötések: Vállalkozó az elvégzett munkára 12 év vízállósági garanciát vállal.

9. A beszerző 2019. augusztus 15-én vállalkozási szerződést kötött az I. rendű kérelmezettel „ösküi általános iskolához villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése” tárgyában. A szerződési értéke 4.519.809.- Ft. volt.

10. A vállalkozási szerződés az alábbi releváns adatokat tartalmazta:

1. Megrendelő megbízza a Vállalkozót az „Az Ösküi Tasner Antal Általános Iskola, valamint az önkormányzat hivatali épületének komplex energetikai felújítása” című, TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00010 azonosító számú pályázat keretében az alább felsorolt feladatok ellátására:

Öskü Általános Iskolához villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése

Feladat rövid ismertetése: Az Ösküi Tasner Antal Általános Iskola (8191 Öskü, Mecset utca tetejére a pályázat keretében napelemek kerültek elhelyezésre, ezért szükséges a villámhárító rendszer átalakítása. Vállalkozó feladata a villámvédelmi rendszer kiépítése a villámvédelmi szerelési terv, a műszaki leírás és a tételes költségvetési kiírás alapján:

- A régi elavult villámhárító lebontása, elszállítása

- A KTS Mérnökiroda BT által elkészített tervdokumentáció alapján az új villámhárító kiépítése

- Villámvédelmi felülvizsgálat

- A megvalósulási „D” terv elkészítése

A hivatalbóli kezdeményezés

11. A hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését 2023. szeptember 25-én terjesztette elő a Kbt. 152.§ (1) bekezdés g) pontjára tekintettel, amelyet 2023. október 2-án hiánypótoltt.

12. A kezdeményező kezdeményezésében egy kérelmi elembe foglalta össze a beszerző által megvalósított jogsértéseket, amelyben azt állította, hogy az I. és a II. rendű kérelmezettel is közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kötött vállalozási szerződéseket, azaz a közbeszerzési eljárás lefolytatását mellőzte.

13. A kezdeményező a jogsértés megvalósításának idejeként a 2018. január 12-ét határozta meg, amely a beszerző és a II. rendű kérelmezett között létrejött vállalozási szerződés aláírásának a napja, valamint 2019. augusztus 15-ét határozta meg, amely a beszerző és az I. rendű kérelmezett között létrejött vállalozási szerződés aláírásának a napja. A tudomásszerzés időpontját 2023. április 19-ében határozta meg, amely a szabálytalansági eljárás elrendelésének napja.

14. A kezdeményező előzményként rögzítette, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül TOP-3.2.1-15 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” tárgyú felhívást tett közzé, melyre Kedvezményezett, Öskü Község Önkormányzata, TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00010 azonosító számon regisztrált támogatási kérelmet nyújtott be 2016. június 29-én, amelyet a Támogató 2017. május 4-én támogatásban részesített. A beszerző 2017. június 14-én „A TOP-3.2.1-15 kódszámú, „Az ösküi Tasner Antal Általános Iskola, valamint az önkormányzat hivatali épületének komplex energetikai felújítása” című projekt keretében az ösküi Tasner Antal Általános Iskola komplex energetikai felújítása” tárgyában. Az eljárás eredményeképpen szerződést kötött az INSTANT Bt.-vel 2017. július 17-én, 82.225.452.-Ft vállalozói díj kikötése mellett.

15. A kezdeményező rámutatott, hogy a fentebb ismertetett közbeszerzési eljárás mellett a beszerző, a projekt megvalósításával összefüggésben további két vállalozási szerződést is kötött közbeszerzési eljárás mellőzésével, az alábbiak szerint.

16. A kezdeményező rögzítette, hogy 2018. január 12-én a beszerző vállalozási szerződést kötött a II. rendű kérelmezettel „lapostető vízszigetelési munkái” tárgyában 6.884.648.81.- Ft értékben, valamint 2019. augusztus 15-én a beszerző vállalozási szerződést kötött az I. rendű kérelmezettel „ösküi általános iskolához villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése” tárgyában 4.519.809.- Ft értékben.

17. A kezdeményező rögzítette, hogy a három szerződés becsült értékét a beszerző mesterségesen bontotta részekre, és a három szerződés közötti egybeszámítási kötelezettség a Kbt. 17. § (5) bekezdése, valamint a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján fennáll, tekintettel arra, hogy mind a három beszerzés ugyanazon projekt keretében, azonos beszerző által kerül lebonyolításra, közös projekt cél, a Tasner Antal Általános Iskola felújítása érdekében, figyelemmel arra is, hogy a projekt elsődleges célja, hogy komplex energetikai felújítás valósuljon meg.

18. A kezdeményező rámutatott, hogy a fejlesztés egy komplex fejlesztés, amely közös gazdasági, műszaki és funkcionális egységet képez, amelyben az egyes megvalósítási elemek egymáshoz a közös cél érdekében kapcsolódnak, együtt teszik ki az elérni kívánt eredményt, mindhárom szerződés alapján ugyanazon az épületen kell –egymáshoz kapcsolódó–

kivitelezési munkákat végezni. A vizsgált szerződések vonatkozásában megállapítható, hogy azok egybeszámított becsült értéke meghaladja a szerződések megkötésekor hatályos, építési beruházás esetére vonatkozó nettó 25.000.000 Ft nemzeti közbeszerzési értékhatárt, erre tekintettel – figyelembe véve a beszerző ajánlatkérői minőségét, az ugyanazon közvetlen célra való irányultságot, az egyidejűséget, a műszaki-gazdasági funkció egységét, a villámvédelmi rendszer kiépítéséhez és a lapostető vízszigetelési munkái kivitelezésére vonatkozó szerződés megkötése érdekében is közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia a Kbt. 4. §-a alapján.

19. A kezdeményező a fentiek alapján megvalósítottak látta a Kbt. 4. §-ának megsértését a beszerző részéről mind a két egyedileg megkötött vállalkozási szerződés esetében.

20. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beérkezett kezdeményezést az egyes szerződések tekintetében két külön iktatószám alatt kezelte és indította meg a jogorvoslati eljárást. A D.405/2023-as ügyszám alatt a beszerző és az I. rendű kérelmezett közötti vállalkozási szerződéskötéssel állított jogsértést iktatta, míg a D.406/2023-as ügyszám alatt a beszerző és a II. rendű kérelmezett közötti vállalkozási szerződéskötéssel állított jogsértést iktatta. A két iktatott eljárás 2023. december 14-én került egyesítésre a D.406/2023. ügyszám alatt.

A beszerző észrevétele

21. A beszerző a D.405/2023-as ügyszám alatt iktatott jogorvoslati eljárás során a beszerző és az I. rendű kérelmezett között 2019. augusztus 15-én létrejött vállalkozási szerződéssel kapcsolatban az alábbiakat rögzítette.

22. A beszerző rögzítette, hogy a 2019. augusztus 15-én a beszerző és az I. rendű kérelmezett közötti, az „ösküi általános iskolához villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése” tárgyában kötött vállalkozási szerződés tekintetében az egybeszámítási kötelezettsége nem állt fenn, különös figyelemmel arra, hogy villámvédelmi rendszer műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet nem képezhet az energetikai felújítással. A villámvédelmi rendszer kiépítése az épület komplex energetikai felújításával nem képez funkcionális egységet, célja, funkciója teljesen eltérő, az energetikai felújítás a villámvédelmi rendszer kiépítésétől függetlenül is megvalósulhat, ezért a két beszerzés ugyanazon közvetlen célra való irányultsága sem állapítható meg.

23. A beszerző rámutatott, hogy az aktuális pályázati konstrukció keretében (TOP-3.2.1-15 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése) a villámvédelmi rendszer megvalósítása nem is képezheti tárgyát a pályázat keretében megvalósuló műszaki tartalomnak, azaz nem támogatott műszaki tartalom, így nem is képezhet funkcionális egységet az energetikai felújítással.

24. A beszerző a fentiek alapján rögzítette, hogy egybeszámítási kötelezettsége nem állt fenn, így közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül is szerződést köthetett a villámvédelmi rendszer beszerzésére.

25. A beszerző a D.406/2023-as ügyszám alatt iktatott jogorvoslati eljárás során a beszerző és az II. rendű kérelmezett között 2018. január 12-én létrejött vállalkozási szerződéssel kapcsolatban az alábbiakat rögzítette.

26. A beszerző rögzítette, hogy „A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a 2018. január 12-én a beszerző és a II. rendű kérelmezett között a „lapostető vízszigetelési munkái” tárgyában megkötött vállalkozási szerződés vonatkozásában a hivatalbóli kezdeményezés elkészt, tekintettel arra, hogy szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül nem került sor a hivatalbóli kezdeményezésre, arra jogszerűen 2023. január 12. napjáig lett volna lehetősége a kezdeményezőnek.”

27. A beszerző a fentiek alapján ezen vállalkozási szerződés körében eljárásjogi akadályra tekintettel kérte a jogorvoslati eljárás megszüntetését.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

28. Döntőbizottság rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményező által meghatározott, a közbeszerzési eljárás mellőzésével megtörtént beszerzések, tehát a beszerző és a kérelmezettek között létrejött vállalkozási szerződések 2018. január 12-én (beszerző és a II. rendű kérelmezett között) és 2019. augusztus 15-én (beszerző és az I. rendű kérelmezett között) jöttek létre, így a hivatalbóli kezdeményezés vizsgálata során a Kbt. ezen időszakban hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményezés benyújtása idején, azaz a 2023. szeptember 25-én hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az alkalmazandók.

29. A Döntőbizottság a kezdeményezés érdemi vizsgálatát megelőzően – a beszerző elkészítési kifogására is tekintettel, amelyet a beszerző és a II. rendű kérelmezettel megkötött vállalkozási szerződéssel kapcsolatban terjesztett elő – az eljárásjogi feltételek között a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztésére nyitva álló jogorvoslati határidő megtartottságát vizsgálta.

30. A Döntőbizottság az elkészítési kifogás elbírálása során az alábbi jogszabályi rendelkezésre volt figyelemmel.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerint:

(1) a Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet.

A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint:

(2) A Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás

folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől – közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől – számított öt éven belül kezdeményezheti.

A Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerint:

(2a) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.

A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet) 23. § (2) bekezdése szerint:

(2) A közreműködő szervezet az e rendelet által az irányító hatóság feladatkörébe utalt feladatok közül az erre vonatkozóan megkötött megállapodásban meghatározottakat látja el.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 98. § (1)-(2) és (4) bekezdései szerint:

(1) A támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett a közbeszerzési eljárás eredményéről, eredménytelenségéről, az ajánlattevő(k) kizárásáról, a szerződés teljesítésére való alkalmatlanságának megállapításáról, ajánlatának egyéb okból történt érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek részletes indokáról hozott döntéséről a döntés meghozatalát követő munkanapon, de legkésőbb az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldésének napján értesíti az irányító hatóságot.

(2) A támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követő két munkanapon belül megküldi a közbeszerzési eljárás során keletkezett összes dokumentumot és a Kbt. 27. § (1)-(2) bekezdése szerinti közbeszerzési szabályzatot – jogorvoslati eljárás esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság döntését tartalmazó dokumentumot is – az irányító hatóság részére.

(4) Az irányító hatóság a (2) bekezdés szerinti dokumentumokat – figyelemmel az egységes működési kézikönyvben foglaltakra is – közbeszerzési-jogi, támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú utóellenőrzésnek veti alá. Az irányító hatóság a dokumentumok beérkezését követő tizenöt munkanapon belül az ellenőrzés eredményéről a támogatást igénylőt, illetve a kedvezményezettet értesíti. Az irányító hatóság az ellenőrzés eredményétől függően – az ellenőrzés lezárását követő tizenöt napon belül – szabálytalansági eljárást indít, és a megítélése szerint szabálytalanság megállapítására okot adó közbeszerzési jogsértés esetén jogorvoslati eljárást kezdeményez.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 99. § (1) és (3)-(4) bekezdései szerint:

(1) Ha a közbeszerzési eljárásban utólagos ellenőrzés szükséges, azt az irányító hatóság folytatja le az utólagos ellenőrzés lefolytatásához szükséges valamennyi dokumentum kézhezvételét követő tizenöt munkanapon belül. Utólagos ellenőrzésre akkor kerül sor, ha a támogatást igénylő vagy a kedvezményezett megszegte a 98. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségét, és a közbeszerzési eljárás utóellenőrzését nem határidőben kezdeményezte, vagy az utólagos ellenőrzés lefolytatását jogszabály lehetővé teszi. Ha a támogatást igénylő vagy a kedvezményezett megszegte a 98. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségét, és a közbeszerzési eljárás utóellenőrzését nem határidőben kezdeményezte, az irányító hatóság az erről való tudomásszerzését követő tizenöt napon belül a kedvezményezett ellen szabálytalansági eljárást indít, vagy szabálytalansági eljárás lefolytatása nélkül szabálytalansági döntést hoz. Az irányító hatóság a szabálytalansági

döntést az utólagos ellenőrzés – és a Kbt. szerinti jogorvoslati eljárás indulása esetén a jogorvoslati eljárás – eredménye figyelembevételével hozza meg, azzal, hogy az esetleges korrekcióra elsődlegesen a projektmenedzsment vagy a közbeszerzés sorok terhére kerül sor.

(3) A kedvezményezett részére támogatás – a támogatásielőleg-kifizetés kivételével – csak a támogató tartalmú utóellenőrzési vagy utólagos ellenőrzésről készült jelentés megléte vagy a 98. § (5) bekezdése esetén folyósítható. Nem támogató tartalmú utóellenőrzési vagy utólagos ellenőrzésről készült jelentés esetén – amennyiben a Döntőbizottság hatáskörébe tartozó, nem reparálható jogsértés miatt kerül sor nem támogató tartalmú jelentés kiadására – az irányító hatóság jogorvoslati eljárást kezdeményezhet a Döntőbizottság előtt.

(4) Szabálytalansági eljárás lefolytatásának kezdeményezése esetén a szabálytalansági gyanú elutasításáról szóló vagy a szabálytalansági eljárást lezáró döntés tartalma az irányító a támogatás folyósítása tekintetében.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 100. § (1) bekezdése szerint:

(1) A támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett a szerződésmódosítást, valamint a szerződésmódosítást alátámasztó valamennyi dokumentumot a szerződésmódosítást követő két munkanapon belül utóellenőrzés céljából megküldi az irányító hatóság részére. Az irányító hatóság a dokumentumok beérkezését követő tizenöt munkanapon belül elvégzi a közbeszerzési-jogi és elszámolhatósági szempontú ellenőrzést.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 110/A. §-a szerint:

A kedvezményezett projektszintű, a kincstár program szintű elkülönített számviteli nyilvántartást vezet, a projekttel kapcsolatos minden dokumentumot elkülönítetten nyilvántart, és legalább 2027. december 31-ig megőrzi.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 156. § (2) bekezdése és (9)-(10) bekezdései szerint:

(2) A szabálytalansági eljárást az irányító hatóság folytatja le, abban az esetben is, ha közreműködő szervezet kerül kijelölésre.

(9) A szabálytalansági eljárás kezdete az a nap, amelyen az irányító hatóság vagy a kifizető ügynökség vezetője az eljárás megindításáról döntött, jogorvoslati eljárás esetén a jogorvoslati kérelemnek a jogorvoslati eljárás lefolytatására jogosult szervhez történő megérkezését követő nap.

(10) A szabálytalansági eljárás az irányító hatóság, a jogorvoslati eljárás a jogorvoslati eljárást lefolytató szervezet vezetőjének döntésével zárul.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 159. § (1)-(3) bekezdései szerint:

(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó szervezet azon tagja, akinek a támogatási folyamat bármely – a támogatási szerződés megkötését követő – szakaszában szabálytalanság gyanúja jutott tudomására, a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül írásban rögzíti a szabálytalanság gyanúját, és azt haladéktalanul megküldi az irányító hatóság szabálytalanság-felelősének.

(2) A szabálytalanság-felelős a kézhezvételtől számított öt napon belül a szabálytalanság gyanúját rögzíti a monitoring és információs rendszerben, és megküldi az irányító hatóság vezetőjének a szabálytalansági gyanúról kapott tájékoztatást, a kapcsolódó dokumentumokat és véleményét, javaslatot téve az ügy kivizsgálására vagy annak mellőzésére.

(3) Az irányító hatóság vezetője a kézhezvételtől számított három napon belül dönt – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a szabálytalansági eljárás megindításáról vagy az arra irányuló javaslat elutasításáról, amelyről tájékoztatja a szabálytalansági gyanú bejelentőjét, kivéve azon szervezetet, amelyeknek van hozzáférése a szabálytalansági ügyeket nyilvántartó információs rendszerhez.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 160. § (4) bekezdése szerint:

(4) A szabálytalansági eljárás során a szabálytalansági eljárás vezetője betekinhet minden olyan dokumentumba, amely a szabálytalansági gyanú megítéléséhez szükséges, a projekt megvalósítási helyszínén ellenőrzést végezhet és lehetősége van a kedvezményezett személyes meghallgatására. Közbeszerzési jogsértés gyanúja esetén a szabálytalansági eljárás vezetője kezdeményezheti a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból történő eljárását, melyről egyidejűleg tájékoztatja a közbeszerzésekért felelős minisztert.

31. Tekintettel arra, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a kezdeményezés benyújtására nyitva álló szubjektív határidőt a Kbt. 152. § (2) bekezdésének első fordulata, az objektív határidőt pedig a Kbt. 152. § (2) bekezdésének c) pontja rögzíti.

32. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az objektív jogorvoslati határidő megtartottsága a jelen esetben megállapítható volt, figyelemmel a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjára tekintettel alkalmazandó 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 110/A. §-ában foglaltakra.

33. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő az elkésettségi kifogás tekintetében a kezdeményezés objektíve való elkésettségére hivatkozott, a szubjektív határidő megtartásával kapcsolatban nem hivatkozott az elkésettségre. A Döntőbizottság ennek ellenére megvizsgálata a szubjektív határidő megtartását is, amely során arra a megállapításra jutott, hogy a kezdeményezés szubjektív határidőn belül került előterjesztésre.

34. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés nem késett el, így a kezdeményezés érdemi vizsgálatának akadálya nincs.

35. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakra tekintettel azt vizsgálta, hogy

1.) a beszerző és a II. rendű kérelmezett 2018. január 12-én,

2.) a beszerző és az I. rendű kérelmezett 2019. augusztus 15-én

a közbeszerzési eljárás jótalan mellőzésével kötöttek-e vállalkozási szerződést.

36. A Döntőbizottság előzetesen rögzíti, hogy az egyes vállalkozási szerződéseket egy kérelmi elemen belül, de külön- külön vizsgálta.

37. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint:

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 3. § 24. pontja szerint:

közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés.

A Kbt. 4. § (1)-(2) pontja szerint:

(1) A 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

(2) A közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

E törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek:

c) az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács.

A Kbt. 8. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

(2) Az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről. Az árubeszerzés magában foglalja a beállítást és az üzembe helyezést is.

A Kbt. 15. § (1)-(3) és (5) bekezdése szerint

(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó - (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott - uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleménynek megfelelően kell feltüntetni.

A Kbt. 17. § (5) bekezdése szerint

Az építési beruházás becsült értékének megállapításakor a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni. Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is.

A Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdése szerint:

(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A Kbt. 110. §-a szerint e rész szerint kell eljárni az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt el nem érő és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések – ide nem értve az építési és a szolgáltatási koncessziót – megvalósításakor. E rész szerinti eljárás alkalmazható továbbá olyan esetben, amelyre e törvény III. Fejezete azt lehetővé teszi vagy előírja [19. § (4) bekezdés; 21. § (2) bekezdés].

A Kbt. 115. § (1) bekezdése szerint, ha az építési beruházás becsült értéke nem éri el a háromszázmillió forintot, az ajánlatkérő – választása szerint – a közbeszerzési eljárást lefolytathatja a nyílt vagy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak a jelen §-ban foglalt eltérésekkel történő alkalmazásával is, kivéve ha a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott és Magyarország országhatárán átnyúló projekttel kapcsolatos. Az ajánlatkérő akkor alkalmazhatja az e § szerinti eljárást, ha a tisztességes verseny biztosításához e törvény által megkövetelt, megfelelő számú alkalmas gazdasági szereplőről van tudomása. Az ajánlatkérő az e bekezdés szerinti értékhatárt el nem érő értékű beszerzését is megvalósíthatja a 112. § (1) bekezdés a) pontja szerint hirdetménnyel, vagy a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szabályoknak megfelelően összefoglaló tájékoztatással vagy hirdetménnyel meghirdetett közbeszerzési eljárás útján. A nyílt eljárás szabályainak alkalmazása esetén a (2)–(4) és (6)–(7) bekezdésben foglaltak, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályainak alkalmazása esetén az (5)–(7) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

38. A Közbeszerzési Hatóság Elnökének a Közbeszerzési Értesítő 2018. évi 7. számában megjelent, a 2018. január 1. napjától irányadó közbeszerzési értékhatárokról közzétett tájékoztatója szerint klasszikus ajánlatkérők esetében az építési beruházás tekintetében a nemzeti értékhatár 25.000.000.-Ft.

39. A Közbeszerzési Hatóság Elnökének a Közbeszerzési Értesítő 2019. évi 9. számában megjelent, a 2019. január 1. napjától irányadó közbeszerzési értékhatárokról közzétett tájékoztatója szerint klasszikus ajánlatkérők esetében az építési beruházás tekintetében a nemzeti értékhatár 25.000.000.-Ft.

40. A Kbt. – a közösségi irányelvekkel összhangban – részletesen meghatározza azokat a feltételeket, melyek alapján az adott beszerzésre kiterjed a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége. A Kbt. rendelkezéseiből következően közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, amennyiben a) a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet; b) a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében; c) legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű; d) visszterhes szerződést köt. Mivel ezen négy konjunktív feltétel közül, bármely feltétel nem teljesülése kizárja a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, ezért a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

41. A Döntőbizottság első feltételként azt vizsgálta meg, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-a alapján ajánlatkérőnek minősül-e.

42. A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző Kbt. alanyi hatálya alá tartozása nem volt vitatott, a beszerző – mint költségvetési szerv – a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartásában a 811679 törzskönyvi azonosító szám alatt szerepel. Mindezek alapján megállapításra került, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint ajánlatkérőnek minősül.

43. A Döntőbizottság második feltételként azt vizsgálta meg, hogy a beszerzés vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.

44. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló dokumentumokból megállapította, hogy a beszerző és az I., illetve a II. rendű kérelmezett az alábbi szerződést kötötte.

- az I. rendű kérelmezettel 2019. augusztus 15-én létrejött 4.519.809.-Ft. értékű vállalkozási szerződés.
- a II. rendű kérelmezettel 2018. január 12-én létrejött 6.884.648.-Ft. értékű vállalkozási szerződés.

45. Minderre tekintettel megállapítható volt, hogy a beszerző a vizsgált két szerződés alapján összesen 11.404.457.-Ft. összegben teljesített kifizetést az I. és a II. kérelmezett részére, azaz a beszerző és a kérelmezettek viszonyában a teljesítéssel szemben ellenszolgáltatás állt. Mindezek alapján megállapításra került, hogy a vizsgált beszerzések visszterhesnek minősülnek.

46. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

47. A Kbt. 8. § (1) bekezdése szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

48. A rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható volt, hogy a vizsgált beszerzések keretében a beszerző építési beruházásokkal kapcsolatban kötötte meg a vállalkozási szerződéseket az I. és a II. kérelmezettel egyaránt, ekként azok a Kbt. 8. § (1) bekezdése

szerint építési beruházásnak minősülnek, így a vizsgált beszerzések a Kbt. tárgyi hatálya alá tartoznak.

49. A Döntőbizottság negyedik feltételként a beszerzés értékét – ezzel együtt a becsült érték meghatározásának módját –, valamint azt vizsgálta meg, hogy a beszerzések értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.

50. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 16-18. §-a rendelkeznek részletesen a közbeszerzés becsült értékének meghatározási szabályai felől. Az eljárás becsült értékének meghatározása kiemelkedő jelentőséggel bír, ugyanis az ajánlatkérői szervezet ennek ismeretében hozhat megalapozott döntést arról, hogy a beszerzése megvalósítására közbeszerzési eljárást kell-e lefolytatnia, és amennyiben igen, úgy a Kbt. mely része szerint kell eljárnia. A Kbt. 16. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni. A Kbt. részletesen meghatározza azt is, hogy mely tételeket, díjakat szükséges figyelembe venni a teljes ellenszolgáltatás megállapításához. A Kbt. 17. §-a emellett az egyes beszerzési tárgyak tekintetében ad támpontokat a becsült érték helyes meghatározásához.

51. Az Európai Unió közbeszerzési irányelvei és a hozzájuk kapcsolódó uniós bírósági gyakorlat azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő – értékét tekintve – ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek működésbeli megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek.

52. A Kbt. a közösségi joggal összehangolt szabályozást tartalmaz. Az Európai Unió közbeszerzési irányelvei és a hozzájuk kapcsolódó uniós bírósági gyakorlat azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő – értékét tekintve – ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek funkcionális megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek. Az Európai Bíróság gyakorlatában – a C-16/98. számú ítéletet alapján építési beruházás esetében – a műszaki-gazdasági funkcionális egység az irányadó szempont a beszerzés egységének megítélésénél. A Kbt. 17. § (5) bekezdése alapján az építési beruházás becsült értékét úgy kell megállapítani, hogy a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni, azaz az olyan építési beruházás-részeket, amelyek műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képeznek, egy építési beruházásnak kell tekinteni. Továbbá a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján, ha egy építési beruházás részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni.

53. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő kizárólag abban az esetben mentesül a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól, amennyiben a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzése nem éri el a közbeszerzési értékhatárt, vagy beszerzési kivételi körbe tartozik. A Kbt. számos ilyen esetkört különböztet meg a Kbt. 111. §-ában, melyek közül a tárgyi eljárás tekintetében semelyik sem bír relevanciával.

54. A Döntőbizottság ezt követően a beszerző és az I. és II. rendű kérelmezett között létrejött vállalkozási szerződések műszaki tartalmait vizsgálta meg olyan szempontból, hogy műszakilag a vállalkozási szerződések tárgya funkcionális egységet képez-e a közbeszerzési eljárás során kötött vállalkozási szerződésben szereplő, építési beruházási vállalkozási szerződésben foglaltakkal.

55. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fentiek vizsgálatát az egyes szerződések esetében külön-külön folytatta le.

56. A Döntőbizottság ekörben elsőként a beszerző és az I. rendű kérelmezett között 2019. augusztus 15-én megkötött a „Tasner Antal Általános iskola villámvédelmi rendszer teljes körű kivitelezése” tárgyú vállalkozási szerződést vizsgálta meg és vetette össze a beszerző, mint ajánlatkérő által közbeszerzési eljárásként lefolytatott az „ösküi Tasner Antal Általános Iskola komplex energetikai felújítása” tárgyában 2017. július 17-én az INSTANT Bt., mint nyertes ajánlattevővel megkötött vállalkozási szerződésben szereplő feladatokkal, illetőleg a közbeszerzési eljárás során keletkezett dokumentumokkal.

57. A jogorvoslati eljárás során a beszerző által tett észrevételben arra hivatkozott, hogy egybeszámítási kötelezettsége nem állt fenn, különös figyelemmel arra, hogy villámvédelmi rendszer műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet nem képezhet az energetikai felújítással. A villámvédelmi rendszer kiépítése az épület komplex energetikai felújításával nem képez funkcionális egységet, célja, funkciója teljesen eltérő, az energetikai felújítás a villámvédelmi rendszer kiépítésétől függetlenül is megvalósulhat, ezért a két beszerzés ugyanazon közvetlen célra való irányultsága sem állapítható meg, illetőleg hivatkozott arra, hogy az aktuális pályázati konstrukció keretében (TOP-3.2.1-15 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése) a villámvédelmi rendszer megvalósítása nem is képezheti tárgyát a pályázat keretében megvalósuló műszaki tartalomnak, azaz nem támogatott műszaki tartalom, így nem is képezhet funkcionális egységet az energetikai felújítással.

58. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző és az I. rendű kérelmezett között létrejött vállalkozási szerződésben az szerepel, hogy a korábban is már meglévő villámhárító rendszer átalakítása a közbeszerzés során megvalósított napelemek védelmével kapcsolatban merült fel, tehát abból a célból, hogy a felszerelt napelemek biztonságos és tartós működését biztosítsa. Az nem vitás, hogy a napelemek beszerzése és azok telepítése a közbeszerzési eljárás keretében valósult meg és annak tárgyát képezte.

59. A Döntőbizottság álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás keretében lefolytatott építési beruházás során a közbeszerzés tárgyát képező energetikai felújítás részét képező napelemek felszereléséhez szorosan kapcsolódik az is, hogy a felszerelt napelemek működése hosszútávon és biztonságosan biztosítva legyen. Ennek keretében volt szükséges a hangsúlyozottan már meglévő villámhárító rendszer felújításának az elvégzése, vagyis azért, hogy a napelemek működése folyamatos legyen, a telepített napelemek tartóssága és használhatósága ne károsodjon egy esetlegesen bekövetkezett villámcsapástól.

60. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a napelemek telepítése és az azok védelmét szolgáló villámhárító rendszer korszerűsítése egymással funkcionálisan összefügg, illetőleg közös célt szolgált, ami nem más, mint az energetikai korszerűsítéssel megvalósított energia használat optimalizálása, így az épület gazdaságos működésének biztosítása volt.

61. A Döntőbizottság ezt követően a beszerző és az II. rendű kérelmezett között 2018. január 12-én megkötött „lapostető vízszigetelési munkái” tárgyú vállalkozási szerződést vizsgálta meg és vetette össze a beszerző, mint ajánlatkérő által közbeszerzési eljárásként lefolytatott az „ösküi Tasner Antal Általános Iskola komplex energetikai felújítása” tárgyában 2017. július 17-én az INSTANT Bt., mint nyertes ajánlattevővel megkötött vállalkozási szerződésben szereplő feladatokkal, illetőleg a közbeszerzési eljárás során keletkezett dokumentumokkal.

62. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a beszerző által lefolytatott közbeszerzési eljárás keretében kiadott műszaki leírás ütemtervének VI. ütemeként került meghatározásra, hogy „lapostető többlet hőszigetelése - az épület külső homlokzatának vakolása, színezése - ablakpárkányok elhelyezése”.

63. A Döntőbizottság rámutat, hogy mind a beszerző által lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött vállalozási szerződés alapján a nyertes ajánlattevőnek, mind a beszerző által közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül megkötött vállalozási szerződés alapján a II. rendű kérelmezettnek feladata volt a lapostető szigetelésének megvalósítása.

64. A Döntőbizottság megállapította, hogy a lapostető vízszigetelése és a lapostető hőszigetelése egy célt szolgál, azok megvalósítása funkcionálisan összefügg egymással, így azok megvalósítását egységesen a beszerző által lefolytatott közbeszerzési eljárás során kellett volna megvalósítani, nem volt törvényes lehetősége a beszerzőnek arra, hogy a lefolytatott közbeszerzési eljárás kivül, a közbeszerzési eljárás részét képező építési beruházást egyedi vállalozási szerződéssel valósítsa meg a II. rendű kérelmezett által.

65. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül a beszerző, mint megrendelő és az I. rendű kérelmezett, mint vállalozó között 2019. augusztus 15-én létrejött vállalozási szerződés szerinti vállalozói díj nettó 4.519.809.-Ft-ot tett ki.

A közbeszerzési eljárásra vonatkozóan a felek által 2017. július 17-én megkötött vállalozási szerződés szerinti vállalozói díj nettó 82.225.452.-Ft volt.

A fenti beszerzések egybeszámított értéke $4.519.809.-Ft + 82.225.452.-Ft = 86.745.261.-Ft$, amely meghaladja a 2019. évi építési beruházásokra irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, viszont nem haladja meg a 2019. évi építési beruházásokra irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

66. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül a beszerző, mint megrendelő és az II. rendű kérelmezett, mint vállalozó között 2018. január 12-én létrejött vállalozási szerződés szerinti vállalozói díj nettó 6.884.648.-Ft-ot tett ki.

A közbeszerzési eljárásra vonatkozóan a felek által 2017. július 17-én megkötött vállalozási szerződés szerinti vállalozói díj nettó 82.225.452.-Ft volt.

A fenti beszerzések egybeszámított értéke $6.884.648.-Ft + 82.225.452.-Ft = 89.110.100.-Ft$, amely meghaladja a 2018. évi építési beruházásokra irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, viszont nem haladja meg a 2018. évi építési beruházásokra irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

67. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fentiekben a beszerző és az I. és II. rendű kérelmezett között létrejött vállalozási szerződések értéke, valamint a felek által 2017. július 17-én megkötött vállalozási szerződés egybeszámított értéke $4.519.809.-Ft + 6.884.648. Ft + 82.225.452.-Ft = 93.629.909.-Ft$ volt, amely a fentiek alapján elérte mind a 2018. évi, mind a 2019. évi építési beruházásokra irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, viszont nem haladja meg sem a 2018. évi, sem a 2019. évi építési beruházásokra irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

68. A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével megállapította, hogy a beszerzőnek a beszerzés megvalósítására az I. és a II. rendű kérelmezettel kötött vállalozási szerződéseire közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia, ezért ekörben jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását.

69. A beszerző e magatartásával megsértette a Kbt. 110. §-ára és a Kbt. 19. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

70. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

71. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglalt figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

72. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

73. A Döntőbizottság a mellőzés tekintetében a bírság kiszabását nem mérlegelhette, mivel a Kbt. a megállapított jogsértésre tekintettel kötelezően rendeli el bírság kiszabását.

74. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a beszerzések tárgyát, a jogtalan mellőzéssel érintett szerződések értékét (I. rendű kérelmezettel kötött szerződés esetében 4.519.809.-Ft, a II. rendű kérelmezettel kötött szerződés esetében 6.884.648. Ft). Figyelembe vette a Döntőbizottság azt is, hogy a jogsértés nem reparálható, illetve hogy a szerződés teljesedésbe ment. Mérlegelte továbbá, hogy a támogatásból megvalósult beszerzésre tekintettel a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak a közbeszerzési jogsértés miatt.

75. A Döntőbizottság a fentiekén túl az alábbiakról is kötelező jelleggel rendelkezett. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a

szervződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

76. A Kbt. 165. § (2) bekezdés g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában:

g) hivatalból megállapítja a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

77. A Kbt. 137. § (1) bekezdése a) pontja szerint semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

78. A Kbt. 137. § (2) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha az ajánlatkérő azért nem folytatott le hirdetmény közzétételével induló közbeszerzési eljárást vagy kötött közbeszerzési eljárás mellőzésével megállapodást [9-14. §, 111. §], mert úgy ítélte meg, hogy a hirdetmény nélkül induló közbeszerzési eljárás alkalmazásával vagy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő szerződéskötésre e törvény szerint lehetősége volt, szerződéskötési szándékáról külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetményt tett közzé, valamint a szerződést nem kötötte meg a hirdetmény közzétételét követő naptól számított tizedik napon belül.

79. A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

80. A Döntőbizottság a fentiekben megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezettek között a vizsgált évekre vonatkozóan vállalkozási szerződések jöttek létre írásos formában. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel így megállapította, hogy ezen szerződések a Kbt. 137. § (1) bekezdés alapján semmisek, tekintettel arra, hogy azt a felek közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

81. A Döntőbizottság megvizsgálta a Kbt. 137. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket és megállapította, hogy az ott rögzített feltételek nem állnak fenn tekintettel arra, hogy a beszerző nem tett közzé a szerződéskötési szándékáról hirdetményt.

82. A Döntőbizottság ezt követően megvizsgálta a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket és az alábbi megállapítást tette. A rendelkezésre álló iratokból megállapítást nyert, hogy jelen esetben a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásának nincs helye.

83. A Döntőbizottság a továbbiakban a Kbt. 165. § (2) bekezdés h) pontjára tekintettel azt vizsgálta, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e. A Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezményei körében az eredeti állapot nem állítható helyre. A Döntőbizottság rögzíti,

hogy az eredeti állapot helyreállítása csak dolog tulajdonának átruházására irányuló szerződések esetén lehetséges, amelyek eredetileg mind reverzibilisek. Az eredetileg is irreverzibilis szolgáltatások, illetve az olyan esetekben, ahol az eredetileg reverzibilis dologszolgáltatás valamely okból utólag irreverzibilissé válik, ott az eredeti állapot helyreállítása fogalmilag kizárt. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződések megkötése előtt fennállt helyzet, tehát az eredeti állapot visszaállítása nem lehetséges.

84. A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

85. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján, az érvénytelenség jogkövetkezményeként további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel szemben. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve mérlegelte a beszerzések tárgyát és értékét, illetve az elkövetett jogsértés súlyosságát. A Döntőbizottság értékelt a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt időtartamot. Mindezen szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

86. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

87. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

88. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. január 11.

Dr. Schaller Emil sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Simon Szabolcs sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Beszerző képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Kérelmezett I. (postai úton)
4. Kérelmezett II. (kizárólag elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)